

KØBENHAVNS UNIVERSITET
CENTER FOR MILITÆRE STUDIER

Center for Militære Studier 2019

CENTRETS FORMÅL

Tobias Liebetrau står på forsidebilledet i den lille kirke fra 1863, som ligger under kuplen på Kommunehospitalet, hvor Center for Militære Studier (CMS) holder til. Tobias forsvarer i 2019 sin ph.d. fra Københavns Universitet, Institut for Statskundskab, og er ansat som post.doc. på Center for Militære Studier (CMS). Tobias forsker i cybersikkerhed som politisk og strategisk fænomen, herunder: EU's arbejde med cybersikkerhed; private

virksomheders involvering i cybersikkerhed; militære og efterretningsmæssige cyberooperationer; samt beskyttelse af kritisk infrastruktur. Tobias har praktisererfaring fra Forsvarets Efterretningstjenestes Center for Cybersikkerhed. Hos CMS arbejder Tobias i øjeblikket med anvendelsen af offensive cybermidler – et spørgsmål der rejser strategiske, politiske og juridiske spørgsmål i det moderne sikkerhedspolitiske landskab.

CYBERSIKKERHED PÅ DAGSORDENEN

Cyberområdet er et centralt tema i forsvarsforliget 2018-2023. Det afspejler sig også i CMS' arbejde i 2019. I samarbejde med Folketingets forsvarsudvalg afholdt CMS en offentlig høring i Landstingssalen på Christiansborg om militær cybersikkerhed med internationale talere og CMS udviklede som en ny måde at genere og formidle viden om komplicerede problemstillinger et 'wargame' om strategiske cyberbeslutninger i en dansk kontekst. Christiern Santos Rasmussens rapport 'Informationspåvirkning som demokratisk udfordring' afdækker virtuelle desinformationskampagners udfordringer for det liberale demokrati og André Ken Jakobsens rapport 'Når Hydra Angriber' diskuterer muligheder og udfordringer knyttet til Danmarks position som hybrid frontlinjestat, Gary Schaub's baggrundspapir 'Disruptive Militære Kapaciteter' vender den bredere teknologi-

udviklings sikkerhedspolitiske konsekvenser. Også tillægsbevillingen til forskning i folkeretlige udfordringer vil i de kommende år udvide og uddybe CMS' indsats inden for cyberområdet. CMS bidrager herudover med en væsentlig medietilstedeværelse når det gælder aktuelle spørgsmål om cybersikkerhed. Det kan blandt andet ses i dækningen af Huawei, 5G, kritisk infrastruktur, cyberooperationer og cyberværnepligt.

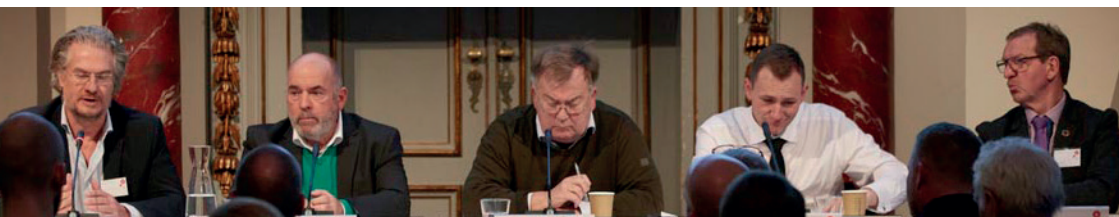

FORSVARSFORLIG OG FORSVARSKONFERENCE

I 2019 er de internationale rammer for dansk forsvars- og sikkerhedspolitik blevet skærpet. Den udvikling går hånd i hånd med en forværring af relationerne mellem stormagterne som udtrykker et temaskifte i verdenspolitikken i retning af egentlig stormagtsrivalisering: Den europæiske våbenkontrolarkitektur forfalder; kinesiske strategiske investeringer sætter rigsfællesskabets aktører under ubehageligt krydspres; Trumpadministrationen har genopdaget Grønlands strategiske betydning; og den danske regering sender militære bidrag til vidt forskellige og vidt forskellige ledede missioner i Sahel, Hormuzstrædet og Irak. Den skærpede internationale situation har endvidere ledt til en tillægsaftale på 1,5 mia. kroner til forsvarsforliget. Stormagtsrivalisering, uforudsigelighed, nye trusler og voksende ambitioner for det danske forsvar var altså bagtæppet for vores drøftelser på CMS årlige forsvarskonference. Konfer-

encen diskuterede forligsimpliciteringen og stillede særligt skarpt på personel- og materielsiden.

Forsvarsminister Trine Bramsen åbnede konferencen med en tale, der tog forsvarspolitikens essentielle emner til debat. Det ledte efterfølgende til spændende diskussioner om forligsimpliciteringen med direktør for Forsvarets Materiel- og Indkøbsstyrelse generaløjntant Flemming Lentfer og direktør for Forsvarsministeriets Personalestyrelse Laila Renberg. Diskussionerne mundede ud i debat mellem repræsentanter for forligspartierne.

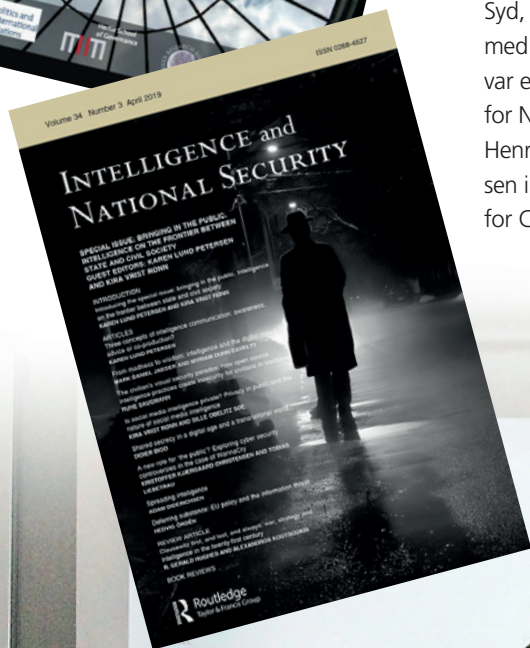
CYBER WARGAME

I løbet af 2019 skabte CMS en helt ny måde at arbejde på, som gav os nye værktøjer til både at udvikle og teste nye viden, men også til engagement og formidling. I pagt med forsvarsforligets bestemmelse om et øget fokus på cyberområdet udviklede vi på CMS et cyber wargame som vi gennemspillede i en serie i løbet af efteråret 2019 bl.a. med en række repræsentanter for centrale myndigheder inden for det cyber- og sikkerhedspolitiske område. CMS wargamet byggede på en analyse af

udfordringer forbundet til spørgsmålet om offensive cyberkapaciteter, og lod deltagere bidrage til en beslutningsproces og analyse af danske handlemuligheder i forskellige krisesituationer. Wargamet bidrog til at både vi og deltagerne fik rig mulighed til at overveje politiske, strategiske og operative konsekvenser, usikkerheder og dynamikker forbundet med et område, der på flere måder grundlæggende udfordrer vante handlemåder i dansk forsvars- og sikkerhedspolitik.

Bjarne Laustsen (S), Claus Hjort Frederiksen (V), Henrik Dahl (LA), Niels Flemming Hansen (C) og Søren Espersen (DF), diskuterede i det afsluttende politikerpanel politiske prioriteringer og forligsimplicering i selskab med andre væsentlige stemmer i dansk forsvars- og sikkerhedspolitik.

FORSKNING

Det er en målsætning for CMS at skabe synergi mellem *udfordringsdrevet* forskning, som primært er rettet imod at forstå og løse samfundsmæssige udfordringer og den *nysgerrighedsdrevne* forskning, der primært er rettet mod det videnskabelige fællesskab. Det kommer klart til udtryk i CMS-forskernes egne forskningsprojekter for 2019, der byder på antologibidrag og videnskabelige artikler, som adresserer sikkerhedsspørgsmål i både Nord, Syd, Øst og Vest. Vores forskning udføres ofte med internationale samarbejdspartnere. Det var eksempelvis tilfældet i anledning af 70-året for NATO's etablering, hvor Jonas Groesmeyer, Henrik Breitenbauch og Kristian Søby Kristensen i samarbejde med den daværende direktør for Carnegie Europe, Tomáš Valášek har bidra-

get med kapitlet "Military and Environmental Challenges in the Arctic" i *New Perspectives on Shared Security: NATO's Next 70 Years* om de militær-strategiske og miljømæssige udfordringer inklusive deres samspil for militæralliancen i Arktis. Centrets forskning i moderne bykamp har også ført til udgivelsen af antologien *Complex Terrain: Megacities and the Changing Character of Urban Combat* på Marine Corps University, redigeret af Henrik Breitenbauch i samarbejde med Benjamin Jensen og Brandon Valeriano, og hvor CMS bidrager med et kapitelbidrag på baggrund af CMS-rapporten "Byens Prisme". Katja Lindskov Jacobsens forskning i internationale interventioner har ledt til den videnskabelige artikel "Optimizing Coalition Air Warfare: The Emergence and Ethical Dilemmas of Red Card Holder Teams" udgivet i *Global Policy* sammen med Rune Saugmann Andersen fra University of Tampere. Sammen med tidligere ph.d.-studerende ved CMS Troels Gauslå Engells har Katja også udgivet den videnskabelige artikel "Unintended consequences of the primacy of politics in UN peace operations" i *Global Governance*.

UAFHÆNGIGHED OG ARMSLÆNGDE: Hvordan arbejder CMS?

CMS er et forskningscenter på Institut for Statskundskab, Københavns Universitet (KU). Vi blev etableret i 2010 i forsvarsforliget 2010-2014 og er siden videreført i forligene 2013-2017 og 2018-2023. Vores formål er at producere strategisk forskning samt foretage forskningsbaseret myndighedsbetjening for Forsvarsministeriet og analyser for forsvarsforligspartierne, som identificerer forsvars og sikkerhedspolitiske valgmuligheder for Danmark. At myndighedsbetjeningen er forskningsbaseret betyder, at vores produktion af viden følger KU's regler for frihed med hensyn til metodevalg, teorivalg og publicering af resultater. Det sikrer armslængde og dermed, at analyseresultaterne er uafhængige af myndigheders og partiers indflydelse og derved kan anses som et offentligt gode. Emnerne for CMS' forskningsbaserede myndighedsbetjening bliver aftalt i en årlig produktions- og ydelsesaftale mellem CMS og Forsvarsministeriet, hvor CMS kommer med et udspil til emner, som Forsvarsministeriet og forligskredspartierne får mulighed for at vælge imellem og komme med input til. Det er med til at sikre, at det vi beskæftiger os med er relevant for beslutningstagerne. Hvordan vi efterfølgende vælger at gennemføre de enkelte projekter er baseret på princippet om armslængde. CMS modtager i perioden 2018-2023 en årlig finanslovsbevilling på 10 mio. kr., hvortil skal lægges en ekstra bevilling på samlet 15 mio. kr. over perioden til forskning i folkeretlige emner. Derudover kan CMS også søge andre eksterne forskningsmidler, og i 2019 udgjorde disse midler 10% af CMS' samlede indtægter.

FORMIDLING

CMS bidrager til den offentlige debat gennem offentlige arrangementer som seminarer, konferencer og høringer, hvor vi formidler vores forskningsbaserede viden til et bredere publikum. Vi forsøger hele tiden at udvikle vores formater og metoder - for eksempel

med streaming, så vores arrangementer når ud til endnu flere og er frit tilgængelige efterfølgende på vores facebookside. Som noget nyt har vi i 2019 introduceret det nye seminarformat CMS Research Seminar, der tilvejebringer et dybdegående forum for diskussion, hvor ledende forskere lægger op til debat med udgangspunkt i deres

nyeste forskning. Ledet af Philippe Beaulieu-Brossard, der på et toårigt EU Marie Curie stipendiat har orlov fra sit lektorat på Canadian Forces College, lancerer CMS også designworkshops og –seminarer til behandling af forsvars- og sikkerhedspolitiske problemstillinger for offentligheden og i lukkede briefinger. Det har blandt andet udmøntet sig i CMS Seminarret "The Promise of Design Thinking in Civilian and Military Organisations", hvilket bragte førende internationale forsvars- og sikkerhedspolitiske designeksperter til Københavns Universitet.

CMS' placering ved Institut for Statskundskab

UNIVERSITY OF COPENHAGEN
CENTRE FOR MILITARY STUDIES

The Promise of Design Thinking in Civilian and Military Organisations

Recent security issues such as civil wars in the Middle East and North Africa, refugee crises, terrorism and cyber vulnerabilities are testing the limits of traditional processes to solve problems. For several organisations including NATO, members and partners, design and innovation methodologies offer promising new tools to address these issues. This seminar seeks to introduce these methodologies adapted for security purposes, to expose attempts and achievements and share future considerations from the US, Canadian and Danish Perspectives.

Panel:
Ben Zwickelton, Ph.D. candidate at Lancaster University on the global military design movement
Nathan Schwager, former Head of Innovation Labs at Lockheed Corp Mission 40 American attempts and achievements
Philippe Beaulieu-B., Marie Curie Fellow at the Centre for Military Studies on Canadian attempts and achievements

Jens Knudsen, Vice-President of the Danish Design Centre on Danish attempts and achievements

Time and venue:
Thursday 27 October, 12:20-15:00
C31, Øster Farimagsgade 5
1922 København K
Room 2.1.12

Moderator:
Henrik Brøstenbauch, Director at the Centre for Military Studies

Read more and register here no later than Tuesday 23 October <https://cms.uio.no/dokumenter>

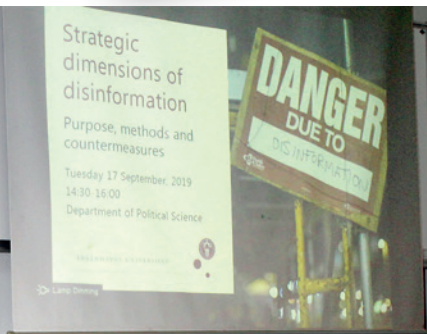
(IFS) på Københavns Universitet gør også studerende til en vigtig målgruppe for os. Derfor bidrager CMS med undervisning til et bredt udsnit af studerende: eksempelvis gennem CMS' sommerskole i dansk forsvars- og sikkerhedspolitik for kandidatstuderende med gæsteforelæsninger fra bl.a. Forsvarsministeriet og Forsvaret. Herudover har André Ken Jakobsson i år undervist på journalisthøjskolen i samfundsfag samt for kandidatstuderende på uddannelsen Security Risk Management ved IFS og eksempelvis Philippe Beaulieu-Brossard

Udgivelsen af André Ken Jakobssons rapport "Når Hydra angriber" er et godt eksempel på, at CMS ikke alene er en fremtrædende stemme i den offentlige debat, men også i væsentlig grad er dagsorden-sættende med policyrelevant forskningsarbejde. Blandt rapportens anbefalinger blev forslaget om en håndbog til at styrke Danmarks evne til at opdage og modstå påvirkningskampagner samlet direkte op af Forsvarsminister Trine Bramsen.

Center for
Militære
Studier

cms.polsci.ku.dk

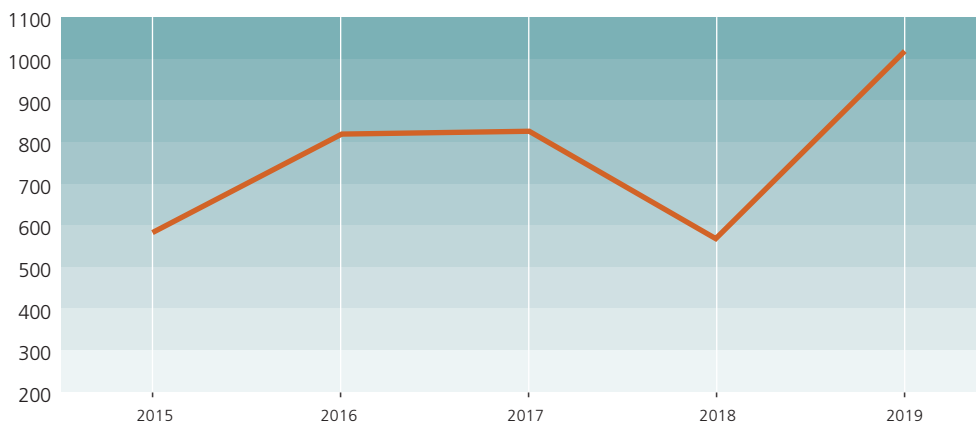

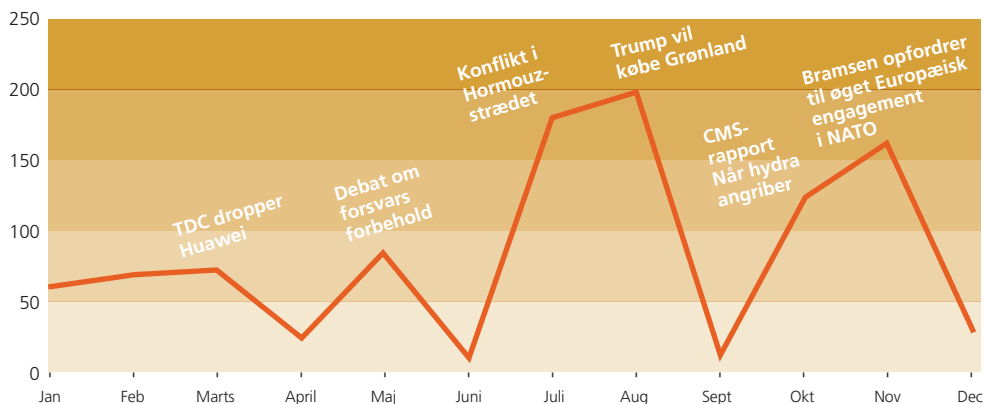
Antal infomedia-hits pr. måned samt gennemsnit og i alt for CMS-forskere i 2019

	jan.	feb.	marts	april	maj	juni	juli	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.	gns.	i alt
Hits	62	69	73	27	84	13	176	193	16	123	159	30	88	1025

Figur 1: Antal infomedia-hits pr. år for CMS-forskere

Figur 2: Antal infomedia-hits pr. måned for CMS-forskere i 2019 (u. radio og TV-indslag)

har gæsteforlæst på Forsvarsakademiet og Danmarks Tekniske Universitet.

CMS formidler også til den brede offentlighed i medier, via vores hjemmeside og sociale medier.

CMS' tilstedeværelse i danske skriftlige medier er næsten fordoblet fra sidste år (en stigning på 78,57%). Figur 1 viser, at CMS' forskere er blevet citeret i alt 1025 gange i 2019 svarende til gennemsnitligt 88 gange om måneden. Hertil skal der lægges de over 80 tv- og radioindslag, som CMS har medvirket i gennem 2019.

Rasmus Sand Høyer's kronikillustration til "Hvad vil USA egentlig med Grønland?" af Kristian Søby Kristensen. Jyllandsposten d. 7 juli.

Figur 2 viser, at den øgede medietilstedeværelse i høj grad er efterspørgselsdrevet. Sikkerhedspolitiske udfordringer i det danske og europæiske nærrområde i form af konflikten i Hormouzstrædet samt Trumps tilbud om at købe Grønland og Forsvarsministerens opfordring til øget europæisk engagement i NATO rejser spørgsmål i den offentlige debat, hvor CMS-forskernes input er efterspurgt.

Facebook-statistik

Antal følgere for CMS-Facebook:

2019-01-01: 2445 likes;

2020-01-01: 2723 likes = 11.37% stigning

Gns. nye likes pr uge: 5,35 likes

Antal Facebook-opslag i 2019: 137 opslag

Gns. antal opslag om ugen: 2,6 opslag

Gns. antal likes: 13,51 likes per opslag

Gns. rækkevidde per opslag: 1214,57 personer

Twitter-statistik

Antal følgere 2019: 1.576 Følgere

Antal følgere 2018: 1.165 Følgere

Antal følgere 2017: 936 Følgere

Antal følgere 2016: 370 Følgere

Stigning fra 2018 – 2019: 35.28%

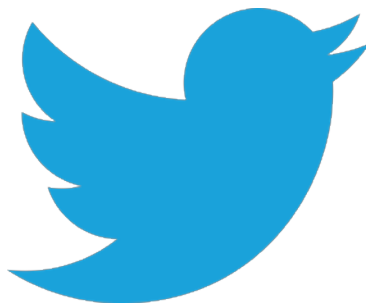
Antal tweets i 2019: 71 tweets

Gns. antal tweets om ugen: 1,3 tweets

Gns. antal tweets om måneden: 5,91 tweets

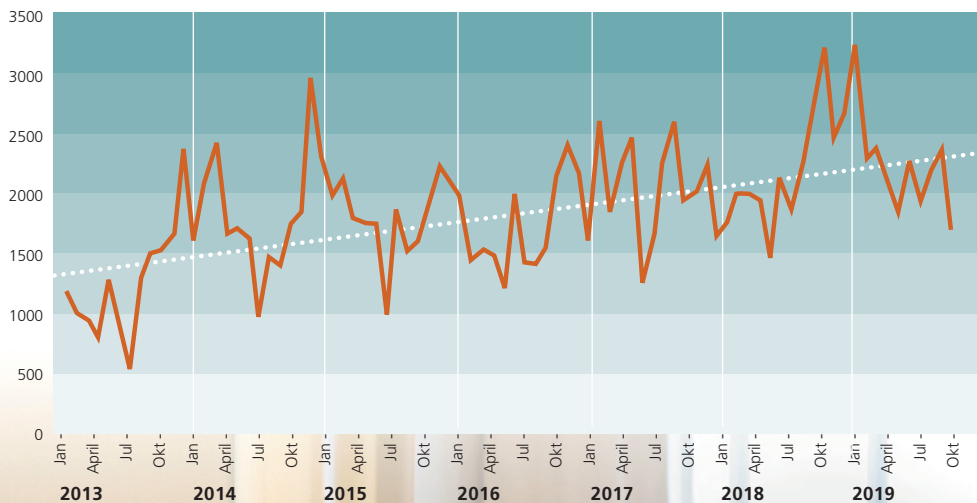
Gns. rækkevidde om måneden: 11061,25 personer

Gns. nye følgere om måneden: 29,66 nye følgere

De sociale medier er også en vigtig platform for CMS, hvilket afspejles i centrets fortsatte vækst i følgere på Twitter og Facebook. Som tekstboksen viser, er antallet af følgere på Facebook i 2019 steget med 11,37% svarende til 2723 følgere og på Twitter med 35,28% svarende til 1576 følgere.

Figur 3: Antal downloads af CMS publikationer pr måned i perioden fra 2013 til 2019

CMS' aktiviteter

I den følgende oversigt præsenteres udvalgte eksempler på forskellige projekter, produkter og aktiviteter i 2018. For hver overordnet kategori beskrives et særligt projekt, mens en række andre fremhæves. Det samlede antal projekter inden for hver kategori er angivet i parentes.

CMS PUBLIKATIONER (i alt 9)

CMS udgav i maj rapporten "**International antiterror-indsats i Sahel – Danmarks militære muligheder og risici i regionen**". I rapporten afdækker Katja Lindskov Jacobsen og Torben Toftgaard Engen muligheder og risici forbundet med det danske militære engagement i Sahel, der kan tage form af en direkte tilgang, indirekte tilgang eller en mere passiv tilgang, men som i sidste ende dikteres af de mulige partnerskaber Danmark kan indgå i med enten Frankrig, USA eller FN.

Kristian Søby Kristensen & Niels Byrjalsen, **Europæisk forsvarsindustrisamarbejde - i et strategisk lys** (CMS Baggrundspapir, september 2019)

Christiern Santos Rasmussen, **Informationspåvirkning som demokratisk udfordring: Desinformation, Danmark og tre præmisser for det liberale demokrati** (CMS Rapport og Memo, November 2019)

André Ken Jakobsson, **Når Hydra angriber: Hybrid afskrækkelse i gråzonen mellem krig og fred** (CMS Rapport, oktober 2019)

Henrik Breitenbauch & Mark Winther, **USA's nye forsvarsstrategi - hovedtræk med danske perspektiver** (CMS Baggrundspapir, december 2019).

Complex Terrain: Megacities and the Changing Character of Urban Combat

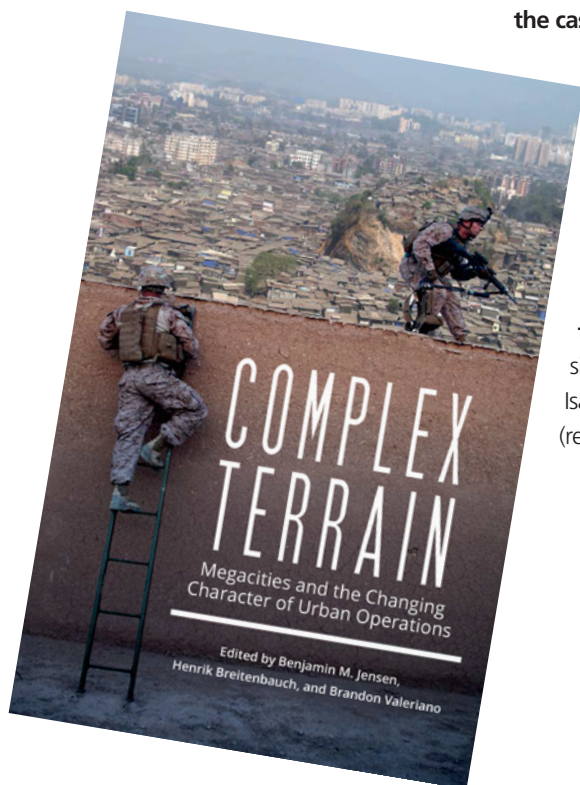
I februar 2019 udgav forlaget Marine Corps University antologien "Complex Terrain: Megacities and the Character of Urban Combat" redigeret af Henrik Breitenbauch, Benjamin Jensen og Brandon Valeriano. Antologien gennemgår militære operationer i tæt byterræn og megabyer. De tretten kapitler i bogen udforsker derfor de forskellige politiske, strategiske og taktiske betingelser, der former og betinger militære operationer i bymiljøer, der udfolder sig i et spændingsfelt mellem militære kampoperationer og mere freds- og sikkerhedsdrevne operationer.

André Ken Jakobsson & Henrik Breitenbauch, **Coda: exploring defence planning in future research i Defence Planning as Strategic Fact** (fra Defence Studies special issue Defence Planning as Strategic Fact med tilladelse fra Routledge), (Abingdon: Routledge)

Katja Lindskov Jacobsen, **New forms of intervention: the case of humanitarian refugee biometrics** i Handbook on Intervention and Statebuilding, Lemay-Hébert (red.), (Cheltenham: Edward Elgar Publishing)

Tobias Liebetrau & Kristoffer Kjærgaard Christensen, **A new role for 'the public'? Exploring cyber security controversies in the case of WannaCry** i Intelligence on the Frontier Between State and Civil Society. Karen Lund Petersen & Kira Vrist Rønn (reds.), (Abingdon: Routledge)

Katja Lindskov Jacobsen & Troels Gauslå Engell, Preventing violent escalation: **The international pursuit of conflict transformation in Burundi** i Addressing International Conflict. Ole Wæver, Isabel Bramsen, Bramsen & Poul Poder (reds.), (Abingdon: Routledge)

ARTIKLER OG KONFERENCEPAPERS (i alt 13)

Henrik Breitenbauch og Niels Byrjalsen har sammen forfattet den videnskabelige artikel **“Subversion, statecraft and liberal democracy”**, der blev udgivet i tidsskriftet Survival. Artiklen tager udgangspunkt i verdenspolitikens tilbagevenden til stormagtsrivalisering og de redskaber som følger med. Her stiller artiklen skarpt på ‘undergravende aktivitet’, forstået som en stats bevidste destabilisering og underminering af andre staters autoritet og funktioner for at opnå politiske gevinster. Det omfatter en række af forskellige instrumenter under tærsklen for krig, men over niveauet for diplomati, som forfatterne anbefaler Vestens statsledere igen må gøre sig bekendt med for både at kunne forsvare sig mod det, men også potentielt anvende det.

Katja Lindskov Jacobsen & Jessica Larsen, **Piracy studies coming of age: a window on the making of maritime intervention actors** i: International Affairs, bind 91, nr. 5: 1037-1054.

Katja Lindskov Jacobsen & Rune Saugmann Andersen, **Optimizing Coalition Air Warfare: The Emergence and Ethical Dilemmas of Red Card Holder Teams** i: Global Policy, bind 10, nr. 3: 349-353.

Tobias Liebetrau & Kristoffer Kjærgaard Christensen, **A new role for ‘the public’? Exploring cyber security controversies in the case of WannaCry** i: Intelligence and National Security, bind 34, nr3: 395-408.

I kronikken "**Hvad vil USA egentlig med Grønland?**" bragt i Jyllandsposten d. 7. juli beskriver Kristian Søby Kristensen, de forandrede geopolitiske dynamikker der igen bringer Grønland tilbage på verdenskortet, Grønlands rolle i amerikansk forsvarspolitik og baggrunden for skvulpet i dansk-amerikanske relationer fra Trumpregeringens forsøg på at købe Grønland.

Philippe Beaulieu-Brossard & Paul T. Mitchell (2019), **Challenge-Driven: Canadian Forces College's Agnostic Approach to Design Education** i: The Archipelago of Design(13. Januar 2019)

Bertel Heurlin, Derfor frygter USA Xi Jinpings drøm for Kina i: Berlingske (02. juli 2019)

André Ken Jakobsson, **Putins suveræne internet er grænsekontrol i cyberdomænet** i: Berlingske Tidende (11. marts 2019)

André Ken Jakobsson, **Kina har banket en kile i rigsfællesskabet: Nu skal vi lære at håndtere sikkerhedspolitikens gråzone** i: Ræson.dk (19. december 2019)

Henrik Breitenbauch, **Et kig ned i afgrunden** i: Weekendavisen, (23. august 2019)

Katja Lindskob Jacobsen, **Pirateri er Vestafrikas tilbagevendende problem. Det risikerer at gå ud over danske rederier. Men hvordan løser vi det?** i: Ræson, (07. december 2019)

Torben Toftgaard Engen, **Frankrigs krig i Sahel ligner en succes: Operation Barkhane skal bremse terror, ustabilitet og migration** i: Ræson, (28. marts 2019)

Rasmus Sand Høyers kronikillustration til "Hvorfor opruster Kina?" af Bertel Heurlin. Jyllandsposten d. 19 august.

ÅBNE ARRANGEMENTER (i alt 16)

Den 17. januar afholdte CMS konferencen **“The future of the UN in international peace and security”** i samarbejde med FN-forbundet. Konferencen blev afholdt på Christiansborg i Fællessalen og indledt med taler af Mogens Lykkeskov og tidligere vicegeneralsekretær for FN Jan Eliasson, der centrerede om udfordringer og forandringer FN står over for i de kommende år, som eksempelvis fremvoksende unilateralisme og nye komplekse typer af hybride konflikter. Spørgsmålet om, hvordan FN kan reformere sig selv for at imødegå disse forandringer, blev taget op af internationale og nationale praktikere og eksperter over to paneler (blandt andet med deltagelse fra Thomas G. Weiss, Ellen Margrethe Løj, Michael Lollesgaard og Sam Daws) afsluttet af et politikerpanel, som diskuterede FN's rolle i dansk udenrigs- og sikkerhedspolitik bestående af Henrik Dahl, Eva Flyvholm, Nick Hækkerup, Michael Aastrup Jensen og Martin Lidegaard.

CMS Research Seminar with Jens Bartelson

Seminar arrangeret af CMS. Oplægsholder: Jens Bartelsen (University of Lund). Ordstyrer: Henrik Breitenbauch (CMS). *Center for Samfund og Sundhed, KU, maj.*

Public hearing:

Military Cybersecurity and Small States in an Age of Great Power Competition

Offentlig høring arrangeret af CMS i samarbejde med Folketingets Forsvarsudvalg. Oplægsholdere: Naser Khader, (C), Gary Schaub Jr. (CMS), Chris Demchak (US Naval War College), Christopher Bronk (University of Houston), Bastian Giegerich (International Institute for Strategic Studies), Lior Tabansky (University of Tel Aviv), Ole Felix Dahl (Norwegian Ministry of Defence). Ordstyrer: Henrik Breitenbauch & Kristian Søby Kristensen (CMS). *Folketinget, September.*

Forsvar og forbehold – Danmarks sikkerhed i en usikker verden

Seminar arrangeret af CMS i samarbejde med Tænketanken Europa. Oplægsholdere: Frank Bill (Dansk Industri), Christine Nissen (Dansk Institut for Internationale Studier), Catharina Sørensen (Tænketanken Europa), Claus Hjort Frederiksen (V), Martin Lidegaard (B), Bjarne Laustsen (S), Eva Flyvholm (Ø) og Kristian Søby Kristensen (CMS).

Ordstyrer: Kristian Søby Kristensen (CMS) og Maja Kluger Dionigi (Tænketanken Europa).
Center for Samfund og Sundhed, KU, december.

CMS Seminar: Dansk sikkerhedspolitik i forandring

Seminar arrangeret af CMS i samarbejde med Udenrigsministeriet. Oplægsholdere: Lisselotte Plesner (UM), Lars Bo Larsen (UM), Martin Bille Hermann (UM) og Lars Thuesen (UM).
Ordstyrer: Kristian Søby Kristensen (CMS). *Center for Samfund og Sundhed, KU, august.*

CMS seminar: The Promise of Design Thinking in Civilian and Military Organisations

Seminar arrangeret af CMS. Oplægsholdere: Philippe Beaulieu-Brossard (CMS), Ben Zweibelson (Lancaster University), Nathan Schwagler (Joint Special Operations University) og Sune Knudsen (Danish Design Centre). Ordstyrer: Henrik Breitenbauch (CMS).
Center for Samfund og Sundhed, KU, Oktober.

LUKKEDE ARRANGEMENTER (i alt 11)

Cyber Wargame

CMS afholdt i efteråret 2019 flere lukkede workshops, der var bygget op om vores eget cyber wargame med inddragelse af en række repræsentanter for Forsvaret og dele af centraladministrationen involveret i det cyber- og sikkerhedspolitiske område. CMS wargamet byggede på en analyse af udfordringer forbundet til spørgsmålet om offensive cyberkapaciteter, og lod deltagere bidrage til en beslutningsproces og analyse af danske handlemuligheder i forskellige krisesituationer

CMS Forsvarskonference 2019:

Forsvarsforliget mellem stormagtsrivalisering og implementering

Konference med deltagelse af beslutningstagere, forskere, journalister, erhverv- og brancheorganisationer samt civilsamfundsorganisationer. Oplægsholdere: Trine Bramsen (Forsvarsministeriet), André Ken Jakobsson (CMS), Louise Riis Andersen (DIIS), Kristian Søby Kristensen (CMS), Nina Græger (IFS, KU), Flemming Lentfer (FMI), Jens Ringsmose (SDU), Jeppe Tegskov (FAK), Henrik Lyhne (Hæren), Laila Reenberg (FPS). Nicolas T. Veicherts (FAK), Lars-Bo Mørkholt (FKO) og Michael G. Landmark (Søværnet). Ordstyrere: Henrik Breitenbauch & Kristian Søby Kristensen (CMS). *Nationalmuseet, 28. august 2018.*

Workshop: Det danske totalforsvar

Workshoppen bragte interessenter fra Forsvaret og centraladministrationen involveret i udviklingen og implementeringen af totalforsvarskonceptet sammen med besøg fra vicedirektør fra Oslo Metropolitan University og tidligere seniorforsker ved det norske Institut for Forsvarsstudier Per Martin Norheim-Martinsen for at give norsk perspektiv.

UNDERVISNING (i alt 23)

CMS afholdt endnu en gang en **sommer-skole i Dansk forsvarspolitik** og strategiske studier som et kandidatudbud på Institut for Statskundskab, KU. Her fik studerende med interesse for sikkerheds- og forsvarspolitik mulighed for at fordybe sig i strategisk teori i en praksisorienteret undervisning. Henrik Breitenbauch og Hans Peter Michaelsen var koordinatorene for kurset, som inkluderede oplæg af praktikere fra Forsvarsministeriet og forsvaret samt en ekskursion ud til en af forsvarrets enheder.

Samfundsfag

Undervisning ved André Ken Jakobsson på professionsbacheloruddannelsen Tv- og Medietilrettælgelse hos Danmarks Medie- og Journalisthøjskole DMJX. (16 timer foråret 2019).

Security Studies

Undervisning ved André Ken Jakobsson på kandidatuddannelsen Security and Risk Management, Institut for Statskundskab, Københavns Universitet. (28 timer efteråret 2019).

Reflective practice and design methods in security organisations

Forelæsning ved Philippe Beaulieu-Brossard til udbuds-faget Design Methods & Reflective Practice, ved Department of Management, Danmarks Tekniske Universitet. (05. November 2019).

Spatiality: Cyberspace, oceans and infrastructure

Forelæsning ved Tobias Liebetrau i kandidat-faget Concepts and Methods in International Relations på Institut for Statskundskab, KU. (03. November 2019)

Det Udenrigspolitiske Selskab og Det Krigsvidenskabelige Selskab inviterede til møde om krigsudredningen '**Hvorfor gik Danmark i Krig?**', hvor undersøgelsens forfatter Anders Wivel og Rasmus Mariager udlagde teksten, hvorefter vicecenterleder Kristian Søby Kristensen udfordrede og diskuterede undersøgelsen i den efterfølgende diskussion.

Danish Strategic Cooperation with China – is China influencing or interfering?

Oplæg på konferencen "Danish Strategic Cooperation with China – is China influencing or interfering?" afholdt af Kinesisk Kulturforening I fællessalen I Folketinget. (4.april 2019, André Ken Jakobsson).

Regional Military Conference in Ilullisat

Oplæg ved NATO og Forsvarets Arktisk Kommandos konference i Nuuk, Grønland. (9. maj 2019, Bertel Heurlin).

Den kolde energikrig - er energi også sikkerhedspolitik?

Oplæg og paneldeltager ved debatarrangementet " Den kolde energikrig - er energi også sikkerhedspolitik?" arrangeret af: Dansk Energi, Energinet, DI Energi, State of Green, WWF, Det Økologiske Råd, CONCITO, Drivkraft Danmark, CARE Danmark, Greenpeace, Bornholms Energi & Forsyning A/S, Olie Gas Danmark, Klimarådet, Klima & Energi Scenen, Danmarks Grønne Investeringsfond og Wind Denmark, ved folkemødet på Bornholm. (14.juni 2019, André Ken Jakobsson).

Efter Forliget: Et internationalt perspektiv på Forvaret

Oplæg og paneldeltager ved arrangementet "Efter forliget: et internationalt perspektiv på Forvaret" arrangeret af Rud Pedersen ved Folkemødet på Bornholm. (13. juni 2019, Henrik Ø. Breitenbauch)

Afghanistans fremtid - usikre tider i vente

Oplæg ved seminaret "Afghanistans fremtid – usikre tider i vente" arrangeret af studenterorganisationen International Debat. (7 maj. 2019, Hans Peter Michaelsen)

Workshop om kortlægning af national kritisk it-infrastruktur hos Center for Cybersikkerhed.

Deltagelse i workshop om kortlægning af national kritisk it-infrastruktur hos Center for Cybersikkerhed, Forsvarets Efterretningstjeneste. (4. september 2019, Tobias Liebetrau)

Towards a Postmodernist Military? Interrogating the 'Military Design' Movement

Deltagelse i akademisk panel ved den årlige internationale konvention af International Studies Association i Toronto. (27. Marts 2019, Philippe Beaulieu-Brossard)

Medarbejdere

MEDARBEJDERE TILKNYTTET CMS I LØBET AF 2019

Centerleder, seniorforsker Henrik Breitenbauch, ph.d.

Vicecenterleder, seniorforsker Kristian Søby Kristensen, ph.d.

Seniorforsker Gary Schaub Jr, ph.d.

Seniorforsker Katja Lindskov Jacobsen, ph.d.

Post.doc. André Ken Jakobsson, ph.d.

Post.doc. Tobias Liebetrau, ph.d.

Militæranalytiker Hans Peter Hansen Michaelsen, major

Militæranalytiker Torben Toftgaard Engen, major

Videnskabelig assistent Troels Gauslå Engell

Videnskabelig assistent Jonas Groesmeyer, cand.scient.pol.

Videnskabelig assistent Anna Bræmer Warburg, cand.scient.anth.

Videnskabelig assistent Christiern Santos Rasmussen, cand. scient.pol

Centeradministrator Mikkel Broen Jakobsen, cand.scient.pol.

Konsulenter:

Major Mark Winther

Ph.d.-studerende Niels Byrjalsen

Professor Emeritus Bertel Heurlin

Studentermedhjælpere:

Christian Stoltze

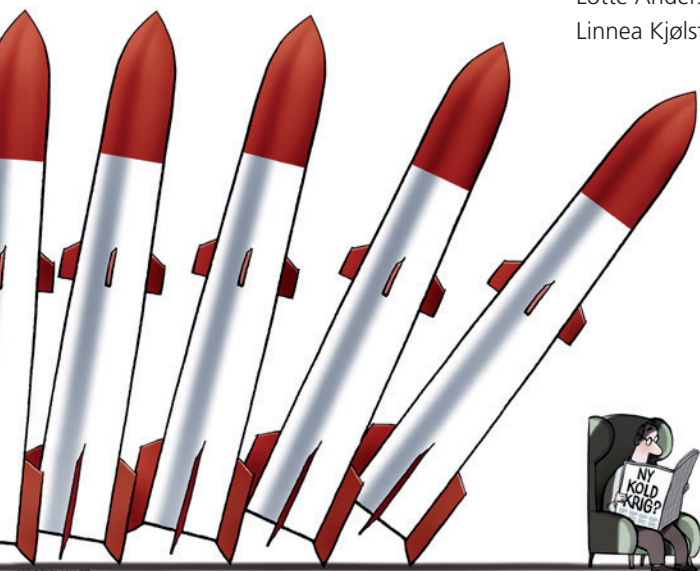
Maja Illum Stolz

Lea Baur Wilhelm

Eskil Mortensen

Lotte Andersen

Linnea Kjølstad Larsen

*Niels Bo Bojesens kronik-
illustration til "Rusland har
flere muligheder for at lægge
Europa øde" af Kristian Søby
Kristensen. Jyllandsposten
d. 23 april.*

Økonomi

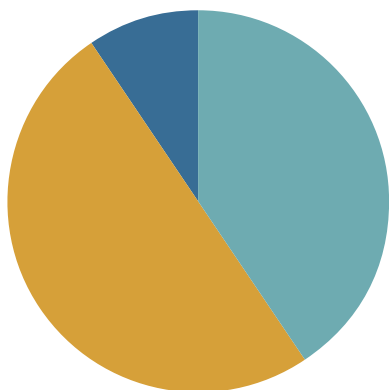
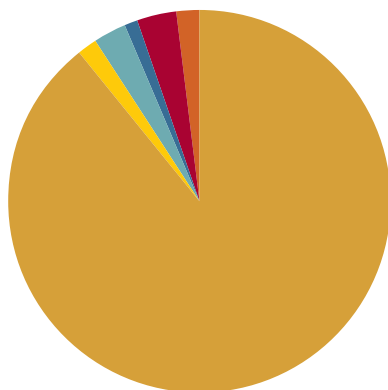
CMS' INDTÆGTER OG UDGIFTER I 2019

CMS er hovedsageligt finansieret over det danske forsvarsbudget gennem en årlig finanslovsbevilling på 10 mio. kr (plus årlig P/L-regulering). I forsvarsforliget 2018-2023 blev CMS tildelt en ekstra bevilling på 15 mio. kr. over bevillingsperioden*. Herudover kan der indhentes eksterne forskningsbevillinger. Størstedelen af CMS' udgifter går i 2019 til drift, men heri er også indeholdt løn til CMS' militæranalytikere.

Figur 4: CMS' indtægter i 2019

- Bevilling fra Forsvarsministeriet (FMN): 10.160.000 kr.
- Bevilling fra FMN til folkeretlig forskning: 200.000 kr.
- Bevilling fra Marie Curie stipendium: 317.749 kr.
- Bevilling fra Gerda Henkel Stiftung: 122.347 kr.
- Bevilling fra Carlsbergfondet: 396.347 kr.
- Bevilling fra Norges Forskningsråd: 197.413 kr.

Totale indtægter: 11.393.856 kr

Figur 5: CMS' udgifter i 2019

- Lønudgifter, FMN bevilling: 4.496.578 kr.
- Driftsudgifter inklusive lønninger til militæranalytikere, FMN-bevilling: 5.501.426 kr.
- Løn- og driftsudgifter, andre bevillinger 1.033.856 kr.

Totale udgifter: 11.031.861 kr

** 6 mio. kr. udmøntes på CMS, mens 9 mio. kr. anvendes efter udbudsprocedurer på Det Juridiske Fakultet, KU.*

Center for Militære Studier

Københavns Universitet

Øster Farimagsgade 5, bygning 8

1353 København K.

cms@ifs.ku.dk

tlf: +45 35324088

